

2

Spookdoos

beeldend doel**Doelstelling en benodigdheden**

- **a** De kinderen leren coulissenvormen te rangschikken in een gegeven binnenvorm.
- **b** De kinderen leren ontdekken dat door het voor en achter elkaar plaatsen van contourvormen een ruimtelijke indruk ontstaat ('doorkijkje').
- **c** De kinderen leren over sfeerlicht.

technisch doel

- **a** Het snijden, knippen, vouwen en plakken van papier.
- **b** Het maken van een eenvoudige schuifconstructie.

materiaal

Per leerling:

- **a** Een schoenendoos met deksel.
- **b** Gekleurd papier of dun karton, cellofaan- of zijdevloeipapier in diverse kleuren, resten behangpapier en tijdschriften.
- **c** Potloden, viltstiften of verf.

gereedschap

- **a** Per leerling een nagelschaar en een potje lijm.
- **b** Enkele kartonmessen, priemen en meetlatjes.

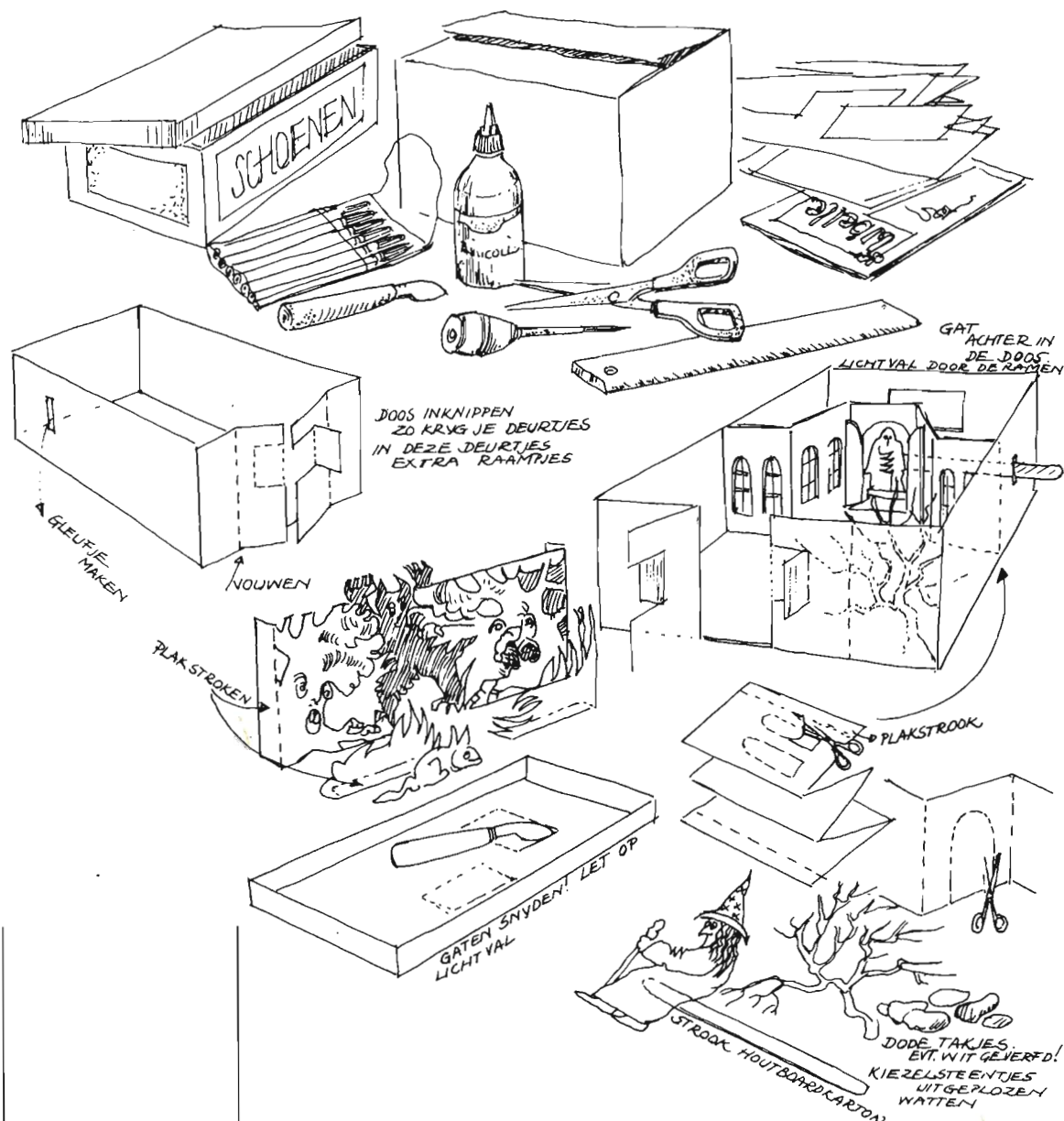
leer- en hulpmiddelen

■ Afbeeldingen van spookachtige of verlaten omgevingen. Zie ook *Handvaardig* 4 les 2.

beeldende inleiding

Lesverloop

■ Naar aanleiding van een bezoek aan een pretpark of aan de kermis voert u een gesprek over attracties die de meeste indruk op de kinderen hebben gemaakt. Wellicht behoort hiertoe ook het spookhuis. In deze les maken de kinderen hun eigen spookhuis in de vorm van een kijkdoos. Door het kleine kijkgat gluurt de kijker naar een tafereel dat verrassend echt kan lijken door het voor en achter elkaar plaatsen van allerlei vormen (dieptewerking) en door het geheimzinnige licht. Inventariseer samen met de leerlingen een aantal mogelijkheden om een griezelige omgeving uit te beelden, eventueel aan de hand van afbeeldingen van onheilspellende of surrealistische omgevingen (zie kunstwijzer). Wijs hierbij op bijvoorbeeld vreemde vormcontrasten (een reus in een landschap) en merkwaardige lichtval (lange slagschaduwen).

technische inleiding

■ **a** Eerst wordt in een van de zijanten van de doos met een nagelschaartje een kijkgat aangebracht. Laat de leerlingen tijdens het werken voortdurend door dit gat kijken of de opstelling van de vormen goed is. Die houdt immers verband met de plaats van het kijkgat.

■ **b** Alvorens de coulissen in de doos te plaatsen, worden eerst de binnenkanten en de bodem beschilderd of beplakt (bijvoorbeeld met een vooraf gemaakte plaktekening).

■ **c** De 'zetstukken' worden gemaakt van karton of stevig papier. Laat aan deze vormen plakstroken maken om ze aan de bodem of zijkant van de doos te bevestigen. De vorm- en kleurkeuze moet het griezelige effect verhogen, bijvoorbeeld boomstammen en kruinen met gezichtsvormen, struiken die lijken op gevaarlijke dieren, een ruïne. In grotere zetstukken kunnen openingen (ramen, een poort) worden aangebracht, waardoor er zogenaamde doorkijkjes ontstaan.

■ **d** Van achter bomen of struiken of achter raam- of deuropeningen kunnen we monsters of geesten tevoorschijn laten komen door deze op een strook karton vast te plakken, die door een snede in de zijwand van de doos gestoken wordt. Tijdens het kijken kunnen deze vormen dus heen en weer worden geschoven. Ook vanuit de deksel kunnen vormen in de doos omhoog worden getrokken, zoals een spook uit een kist.

■ **e** De hele binnenruimte krijgt een bijzondere sfeer door in de deksel verschillende openingen te snijden en deze aan de binnenkant te beplakken met transparant papier zoals cellofaanpapier. De plaats van de gaten en de kleur van het papier is afhankelijk van de inhoud.

■ **f** Snelle werkers kunnen de buitenkant naar eigen fantasie afwerken.

begeleidings- adviezen

■ **a** Een scherp nagelschaartje komt bij deze opdracht zeker van pas.

■ **b** Gebruik van andere materialen zoals dode takjes, rafelig touw en steentjes kan de zeggingskracht van de kijkdoos verhogen.

nabespreking

■ Laat alle kijkdozen eens circuleren en vraag de kinderen om aan te geven welke zij erg geslaagd vinden. Inventariseer deze gegevens en bespreek – aan de hand van de lesdoelstellingen – enkele vaak of minder vaak gekozen kijkdozen.

kunsthijzer

■ Carel Willink, *Naar de toekomst* (1965).

■ Giorgio de Chirico, *Mysterie en melancholie van een straat* (1914).

■ Salvador Dali, *Weke constructie met gekookte bonen* (1936).

Andere opdrachten

■ **1** Een zeeslag met piratenschepen.

■ **2** Luilekkerland.

■ **3** Sneeuwlandschap.

